

Vācijā vēl 10.250 latviešu

APSTĀKĻI UZLABOJUSIES, BET ATBALSTS TOMĒR VAJADŽĪGS SKOLĀM UN DARBA NĒSPĒJĪGIEM

Minsterē (J. S.) — Mūsu šīsdienas politiskās emigrācijas uzdevums, pirmkārt, ir būt par efektīvu pretestības kustības daļu pret krievu imperiālistiem, otrkārt, kopt un pacelt nacionālo kultūru, bet, treškārt, nostiprināt un paplašināt zināšanas rietumu gara, tiesību un demokrātijas izpratnē, norādīja jaunais Latviešu centrālās padomes Vācijā priekšsēdis mag. iur. Ad. Šilde, ievadot šī iestādījuma pirmo sesiju, kas notika Minsterē 4. un 5. janvārī. Tajā daudz ievēribas veļtija aprūpes, izglītības un jaunatnes audzināšanas jautājumiem, kā arī tautiešu likteniem dzimtenē un izsūtījumā.

No atsevišķu nozaru vadītāju ziņojumiem bija redzams, kā Vācijā pašreiz vēl mīt 10.250 latviešu, starp kuriem 1927 pārtiek no sociālā pabalsta, bet 1187 ir kara invalīdi. Nākamajos 2 gados visas novietnes likvidēs un bēgļus izvietos privātdzīvokļos. Fareles vecos laudis pārcels uz Oldenburgu un Delmenhorstu. Par labi izdevušāmiešiem jāuzskata LCK rīkotās mākslinieku M. Polikēvičas (Austrālija) un Dunkeļu (Zviedrija) pāra koncertu turneja pag. vasarā, tāpat arch. Rob. Legzdīna, brīvmākslinieka L. Apkalna un vikāres Pones priekšlasījumi. Turpināta arī medicīniskā palīdzība.

Pēc Latviešu studentu apvienības ziņām, 20 vācu augstskolās pag. gadā bija 70 latviešu studentu, bet studijas beigūši 16. Šogad, sakarā ar izceļošanu, to skaits nedaudz samazinājies. ALA Kultūras birojs ar stipendijām par DM 4020 atbalstījis 6 studentus. Latviešu ģimnazijā un pamatskolā Minsterē savukārt mācās pāri par 100 audzēkņu un strādā 9 skolotāji. Pēdējā laikā pastiprināta vācu un angļu valodas mācīšana. Skolai ir bibliotēka ar 6000 grāmatām, bet tapšanas stadijā fizikas un ķīmijas kabineti. Arī telpas nesalīdzināmi labākas kā Augustdorfā. Uzlabojams vienīgi bērnu uzturs, kādēļ skola jau vairākkārt griezusies ar aicinājumu pie tautiešiem aizjūras zemēs — žēdot šai vajadzībai. Atbalsts nepieciešams arī papildskolām, kādu Vācijā pašreiz darbojas 28, ar 42 skolotājiem 309 skolēniem. Skolu darbs saskaņots visu zemju mērogā. Tās apgādātas visiem nepieciešamiem mācības līdzekļiem, kādai vajadzībai izdalīts ap 700

grāmatu vien. Skolotāju atlīdzība svārstās no DM 15,— līdz DM 50,— mēnesī, kas domāta vairāk kā morālisks atbalsts. Arodizglītību vācu arodskolās un uzņēmumos, ko atbalsta Unref organizācija, apgūst 46 latviešu zēni un 24 meitenes. Vienīgais latviešu bērnu dārzs ir Oldenburgā.

Aprūpes darbs, ko veic DV, baznīca un Latviešu palīdzības fonds, galvenām kārtām koncentrējies palīdzībai chroniski slimiem un deportētajiem, pie kā vienojās turēties arī nākotnē.

Ka latviešu dzīves apstākļi kļuvuši stabilāki arī Vācijā, liecināja apgabalu pārstāvju ziņojumi. Tā Bavārijā jau strādā visi darba spējīgie un izvietoti ciematos. Līdzīgs stāvoklis arī Ziemeļreīnā — Vestfālē, kamēr Šlevīgas — Holšteinas apgabalā tas atrisinājies tikai daļēji, izņemot Hamburgu, kur vairs bezdarba problēmas nav. Vēl joprojām laba daļa darbu atrod sardžu un darba vienībās, kam seko sezonas darbos nodarbinātie uz laukiem uc. Turpinājies augt arī

saistītu latviskai videi: apzināt jauniešus, kas mācās vācu augstskolās, atbalstīt ALJA organizētos latviešu valodas neklāties kursus, rūpēties par jaunu audzinātāju sagatavošanu.

Sadalot amatus, nākamajiem 3 gadiem par LCP priekšsēdi ievēlēja mag. iur. Ad. Šildi, vicepriekšsēdi mag. hist. J. Braču, sekretāru O. Mazarkēvicu bet par LCK priekšsēdi plkv. V. Janumu, vicepriekšsēdi ģen. V. Skaistlauku, juridiskās nod. vad. mag. iur. K. Ozoliņu, izglītības — inž. E. Āboliņu, saimniecības — P. Valteri. Pašpalīdzības fondā — agr. J. Daģi, A. Gaujeri un P. Valteri. Apgabalu pārstāvji paliek līdzšinējie. Par delegātiem uz LAK EC izraudzīja: Ad. Šildi, V. Janumu, J. Zēgneri un R. Liepiņu.

Sesijā bija ieradušies visi ievēlētie padomes locekļi un tā noritēja labā saskaņā.

1958.03.12 Laiks

LAIKS 15.01.1958

jaukto laulību skaits, galvenokārt ar vācietēm. Vienā pašā Šlevīgas — Holšteinas un Hamburgas apgabalā no noslēgtām 260 laulībām 200 bijušas jauktas. Kultūrālajā laukā apstākļi mainījušies tādējādi, ka labus sarīkojumus tautieši brauc apmeklēt pat no lielākiem attālumiem, bet pašu māju ietvaros rīkotos cienī mazāk. Taču vispārēja paguruma vēl nemana.

Sesijas gaitā noskaidrojās arī jauna metode, kādu bēgļu ievilināšanai savos tīklos sākusi lietot Pad. Sav. pārstāvība Bonnā, piesūtot caur vietējiem vācu „ordnungsamtien” atsevišķām personām aicinājumus atgriesties dzimtenē. Tie skar visvairāk darba spējīgo grupu, retāk vecos laudis. Pilnīgi izbeigta akcija pret nervu slimnīcās ievietotiem tautiešiem.

Pārrunājot izglītības un kultūras jautājumus, atzina, ka jādara viss iespējamais, lai jaunatni pie-